

Szent Mihály Hírlevél

A Lenti Római Katolikus Plébánia hírei – 10. évfolyam, 6. szám, 2023. december 25.
Karácsony napja



Székely János püspök úr gondolataiból

„Karácsony legfőbb üzenete ez. Isten mérhetetlenül szereti porszemnyi teremtményét, az embert. Számára végtelenül fontosak és értékesek vagyunk. Jobban szeret, mint ahogy a legjobb szülő tudja szeretni a gyermekét, mint a legjobb házastárs a kedvesét, mint a legjobb nagyszülő az unokáját, hiszen ő minden létező és így minden emberi szeretet forrása is. Amikor megszülettünk, nemcsak a szüleink ujjongtak, hanem ujjongott az örök teremtető Isten is, aki öröktől fogva akarta, hogy legyünk, megálmodott és megalkotott minket.

Ha valaki megérti ezt a nagy titkot, akkor a szíve megtelik örömmel, az élete pedig tartalommal, hiszen az örök, teremtető Isten számára végtelenül értékesek vagyunk. Kedves Olvasó! Karácsony ünnepe arra hív bennünket, hogy az ünnep csendjében nyissuk meg a lelkünket, és engedjük, hogy a szelíden önmagát ajándékozó Isten belépjen, és betöltsön minket.

Hívjuk be, engedjük be Istent és az ő békéjét a családjainkba! Ha szeretnénk, hogy több házasság kötődjön, több gyermek szülessen, ahhoz mindenekelőtt erre van szükség. Szeretettől túlcorduló, derűs, nagylelkű emberi szívekre. Kedves Szülők! A gyermekek legfőbb nevelője Isten. Sok mindent, amit a szülő sohasem tudna elérni a gyermeke életében és lelkében, azt Isten meg tudja tenni. Vezessük, engedjük hozzá a gyermekeket, a fiatalokat!”

Wass Albert: Karácsonyi versek I.

– részlet –

Angyalok húznak a világ fölött.
Hírét hozzák, hogy földre szállt a béke!
Megszületett az Igazság, a Jóság,
akit úgy vártunk: megszületett végre!
Keresik régen bölcsek és királyok,
papok, költők és koldusok.
Világmegváltó konferenciák
várják jöttét, és fényes trónusok!



Háromnegyed évszázada történt

5. rész – A letartóztatások

Mindszenty bíboros beszédei, az egyház elnyomását keményen bíráló kitételei, kétségkívül siettették a végkifejletet. Minden látszólagos (valójában színlelt) kísérlet a „párbeszédre” a magyar főpásztorokkal és a Vatikánnal hiábavalónak bizonyult. A sztálini diktatúra utasítására a közép-európai csatlósállamokban mindjárt a háború befejezése után elkezdődött a kemény vallásüldözés, az egyházak elnyomorítása. Az elnyomó rendszer ateista vezetői ismerték és alkalmazták a Biblia tanítását: „*Megverem a pásztort, és szétszélednek a nyáj juhai*” (Mt 26,31).

Először külföldről érkeztek hírek egyházi vezetők letartóztatásáról, mely 1945-ben ukrán katolikus püspökökkel kezdődött. Titkos katonai törvényszék ítéletét követően szibériai száműzetésről, munkatáborról hallhattunk. 1946-ban a zágrábi érsekkel, majd 1947-ben *Romzsa Tódor* püspökkel szemben a sztálini hatalom gyilkosságra szánta el magát. (Romzsa püspököt azóta boldoggá avatták.) 1949-ben a prágai érseket és a zágrábi érseket is megmérgezték.



Zakar András

Lássuk most a 75 évvel ezelőtti magyar eseményeket. 1948. november 19-én *Zakar Andrást*, Mindszenty bíboros személyi titkárát, püspöki kamarást tartóztatták le, aki öt hónappal korábban elkíserte a bíborost a kanadai Nemzetközi Mária Kongresszusra, és a főpásztorral együtt meglátogatta Kanada és az USA magyar plébániáit. Ezzel elkezdődött a Mindszenty-per előkészítése. A hamarosan bekövetkező Mindszenty-perben III. rendű vádlott lett, demokratikus államrend megdöntésére irányuló szervezkedésben való részvételért.

Teljes biztonsággal nem tudhatjuk, hogy milyen eszközökkel folyt a vallomások kikényszerítése. Belekeverhettek az ételükbe tudatmódosító tablettákat, vagy éppen ilyen tablettát kaptak gyógyszer címen. Az egykori foglyok elmondták, hogy napokon át nem hagyták őket aludni, ami teljes kimerültséget okozott, és pár nap után bármit beismertek és aláírtak. A durva bánásmódról, mint a gumibotozás és egyéb testi és lelki kínzásokról nem is beszélve. Miután Zakar Andrástól vallomásokat szereztek, következhetett a Főpásztor.

A bíborost 1948 karácsonyának másnapján az esti órákban tartóztatták le. A szobájában ima közben érkezett érte az ÁVO. Az események várhatóak voltak. Amikor XII. Piusz pápa esztergomi érsekké nevezte ki (1946. február 21.), és a fejére helyezte a bíborosok kalapját, így szólt hozzá: „A 32 közül te leszel az első, akinek vállalnod kell a bíbor színnel jelzett vértanúságot!”.



Pince részlet az Andrássy út 60. alatt.

Melyek voltak a letartóztatás igazi okai?

Az 1947-48-ra meghirdetett Boldogasszony-év ünnepségein néha százezres tömeg előtt mondott szentbeszédet. Folytatta a politikai küzdelmet, elítélte a németek kitelepítését, a katolikus sajtó korlátozását, ezáltal az antikommunista magyar politika vezéralakjává vált. Síkra szállt a kereszténydemokráciáért, a keresztény erkölcsi törvényeken alapuló társadalomért, amit egyetlen lehetséges alternatívaként tudott elképzelni.

Az Andrássy út 60-ba került, ahol megalázó vallatásokkal igyekeztek elérni, hogy a már előre elkészített jegyzőkönyvet írja alá.

Így ír erről emlékirataiban: „Éjjel 11 óra. Megint kihallgatásra visznek, 72 óras nem alvás és az állandóan megismételt gumibotozások után. A vallatás tárgya egész éjjel az összeesküvés és kémkedés. Most már teljesen magamra maradtam, kimerülten és elcsigázottan. Egyedül kell érvelnem, amikor újra és újra elém rakják aláírásra a hegymagasságúvá nőtt jegyzőkönyvkötegeket. Amíg az aláírást megtagadom, Décsi alezredes éjjelenként 2-3 ízben is átad a kínzómnak, aki felugrik, visz a cellámba, levetkőztet, leteper és kéjes gyönyörűséggel záporozza rám az ütéseket. Fizikai megtörésemre szolgál egy másik kegyetlen módszer is, nem engednek aludni.”

(Mindszenty József: Emlékirataim, Toronto, 1974)

A főpásztort nem érték váratlanul az események. A püspököknek előre elmondta, hogy ha a börtönből kapnának tőle származó utasítást, gondolják át, hogy nem kényszer hatására küldte-e. Aláírásához gyakran illesztett két betűt: c.f. a latin coactus feci (kényszer hatására) rövidítése. Miután megtörték, sor kerülhetett a tárgyalásra.

(Folytatjuk)

Déli harangszó Lentiből

2023. november 7-én délben a Kossuth Rádió így szólt a hallgatókhoz:

Kedves Hallgatóink!

Ma délben a Lenti Római Katolikus Templom harangja szól a Kossuth Rádióban.

Lenti városa Zala vármegye nyugati részén, a szlovén határ közelében, a Kerka patak völgyében fekszik. A római korban erre vezetett a Borostyán út. Legkorábbi tárgyi emlékei is ebből az időszakból származnak. Első ismert írásos említése 1237. évből való.

Jelentős palánk vára, amely a Kerka mocsaraiban épült, sokáig ellenállt a török hódítóknak. A települést 1343-ban *Nagy Lajos* király *Lendvai Miklósnak* adományozta, akinek halála után az a rokon alsólendvai *Bánffyak* kezébe került.

Lenti 1385-ben kapott mezővárosi rangot, s bár a török időkben lakosságának száma jelentősen csökkent, kiváltságait 1768-ig megtartotta.

Szent György tiszteletére szentelt templomáról a legkorábbi adat 1334-ből, a zágrábi püspökség összeírásából származik, ami azonban a hódoltság idejében elpusztult.

A törökök kiűzése után 1692-ben megépült a *Szent Mihály* Arkangyal templom.

1747-ben bővítették, falait magasabbra emelték, 1750-ben pedig már tornya is állt. Freskóit a híres barokk festő, *Dorffmaister István* festette. Lenti a trianoni diktátum következtében határszéli településsé vált, s mivel az alsólendvai járás székhelye az új délszláv államhoz került, Lenti látta el a térségi központ szerepét.

A lenti Szent Mihály Arkangyal plébániatemplom tornyában két harang lakik. A 110 kilós kisharangot *Gombos Miklós* öntötte 2013-ban. A délidőben megszólaló két mázsás Szent Mihály-harang pedig *Seltenhoffer Frigyes* fiai soproni műhelyében készült 1923-ban.

Ezután szólalt meg templomunk harangja, déli imára hívta a hallgatókat.



**Lenti harangláb az I. világháború idején
(Gönczi Ferenc rajza)**

Karácsonyi énekek

Régi polgári iskolai ének, mely már feledésbe merült. A II. világháború utáni iskolai énekkönyvekből kimaradt.

szó *dó*

Ka - rá-csony es- te csil - la-gos, Az ég is oly szent il - la - tos,
Kis Jé - zus szép hold- fény - ben Kör - ú - tat tesz az ég - ben.
Meg- lá - to - gat - ja azt, ki jó, Ki szív - ben tiszt - a
mint a hó. Gló - ri a! Gló - ri - a! Gló - ri - a!

*

Egyik legszebb karácsonyi énekünk a Hozsanna imakönyvben (29.) csak két versszakkal szerepel. Az alábbiakban még hármat adunk közre:

3. Ó drága Jézus, ékes kis virág! / Illatos, kedves tiszta rózsaaág.
Szívem legyen rejteked, / Reád bízom lelkemet,
Töltsd be békességgel.

4. Ó gyönyörű szép, titokzatos éj! / Jézushoz menni szívem te se félj.
Pásztor, király földre hullj, / Bűnös ember megjavulj,
Szent karácsony éjjel!

5. Ó gyönyörű szép kicsi Jézusunk! / Eljöttünk hozzád, térdre borulunk.
Köszönjük, hogy jó voltál, / Értünk földre szállottál,
Szent karácsony éjjel.

(Továbbra is szívesen fogadunk a hívektől küldött imákat, énekeket, melyeket kívánság szerint a beküldő nevével, vagy név nélkül közlünk.)

KÉSZ Csoportunk jubileuma

Plébániánk KÉSZ Csoportja december 12-én ünnepelte alakulásának 30. évfordulóját. Az ünnepi rendezvény 17.00-kor hálaadó szentmisével kezdődött, melynek főcelebránsa Tüske József esperes úr volt, aki a csoport alakításában aktívan részt vett, és azóta is tagja a csoportnak. Ezt követte a jubileumi megemlékezés a Városi Könyvtárban.



Tiszai Lotti és Kecskés Boldizsár hegedűjátéka (tanáruk **Tóthné Piros Ilona**), majd **Szekeres Frigyesné** szavalata nyitotta meg az ünnepséget.



Ezt követően Horváth László polgármester úr, majd Maklár Ákos, a KÉSZ országos szervezetének elnöke köszöntötte a jubiláló csoportot és a meghívott vendégeket. Ezután Székéné Csuka Edit tanárnő, a helyi csoport elnöke értékelte az elmúlt 30 esztendőt. Szólt a gyalogos, kerékpáros és autóbuszos zarándoklatokról, az ökumenikus imaórák kezdeményezéséről, a csoport bekapcsolódásáról a szentségimádások és a keresztutak végzésébe, valamint az általuk szervezett előadásokról, melyeket a csoport tagjai és vendéglőadók tartottak. A közösség bekapcsolódott megemlékezések szervezésébe is az évek során: A kommunista diktatúra áldozatainak emléknapján (február 25.) és a Nemzeti gyásznapon (november 4.) csendes gyertyagyújtással, A nemzeti összetartozás napján (június 4.) a kopjafánál rövid műsorral és szalagkötéssel. Az ünnepi alkalom végén elismerő szavakkal értékelték a csoport vezetőinek és alapítótagjainak munkáját.

Az ünnepség megnyitójára várakozva – balról jobbra: Székéné Csuka Edit tanárnő, a csoport elnöke, Sári Judit, a KÉSZ országos irodájának vezetője, Maklár Ákos görögkatolikus atya, a KÉSZ országos szervezetének elnöke, Horváth László, Lenti város polgármestere, Lendvai Zoltán, városunk plébánosa, lelkipásztor, Tüske József esperes plébános úr, a Lenti KÉSZ Csoport alapítója, lelki vezetője



Plébániánk életéből

A 362. sz. Lenti Szent Mihály Cserkészcsapat tagjai ebben az évben is együtt készítettek adventi koszorúkat, melyeket a foglalkozást követően mindjárt elhoztak a szentmisére, hogy azok áldásban részesüljenek. A képen az áldásra váró koszorúk sorakoznak az oltár előtt.



Az adventi időszakot megelőző utolsó vasárnap (Krisztus Király ünnepén) már volt meghívott vendégpap templomunkban. **Kercza Asztrik** OFM (ferences szerzetes) gyóntatott és mutatott be ezüstmisét november 26-án, vasárnap az este 18.00 órákor.

Advent 1. vasárnapján, december 2-án, az esti mise előtt a lenti **Nefelegcs Dalkör** adott elő adventi és karácsonyi énekeket. A kórus szép, kiegyenlített hangzása mellett két hegedűs tanuló, **Tiszai Lotti** és **Kecskés Boldizsár** hegedűjátékával keltettek adventi hangulatot. A kórus vezetője és a hegedűsök tanára **Tóthné Piros Ilona**.

Advent 2. vasárnapján vendéggyóntatónk volt **Sárai-Szabó Kelemen** atya, aki a győri bencés gimnáziumból érkezett. A gyóntatás mellett ezeken a napokon Lentiben és a filiákban is a misék főcelebránsa volt, és tartott nagyon emlékezetes szentbeszédeket.

Advent 2. vasárnapján is szép zenei élményben volt része a vasárnap esti misére érkezőknek. A szentgotthárdi templom **Mustármag** zenekara látogatott el hozzánk, és Kálmán István egervári kántor orgonajátékát hallottuk, aki Balázs Henriettet, az egervári templom szóló énekesét kíserte, és közreműködött a szentmisén.

Boldog Brenner János vértanú halála 1957. december 15-én, akkor advent 3. vasárnapja előtti éjszaka történt. Emlékezve a fiatalon mártírhalált halt papra advent 3. vasárnapján este 17.30-kor a szentmise előtt **templomunk énekkara** Vesperást énekelt órá emlékezve.

Plébániánk minden családját **Plébániai Adventi Levéllel** kerestük fel, mellyel az adventi elcsendesedést és az ünnepvárást kívántuk előkészíteni.

Cserkészeink ebben az évben is betlehemes játékkal keresték fel a családokat, december 24-én pedig hittanos tanulók mutattak be a templomban pásztorjátékot.

Plébániánk híveinek ezúttal kívánunk áldott karácsonyi ünnepeket
és békés, boldog új évet!

Babits Mihály:
Karácsonyi ének

Mért fekszel jászolban, ég királya?
Visszasírsz az éhes barikára.
Zenghetnél, lenghetnél angyalok közt:
mégis itt rídogálsz, állatok közt.

Bölcs bocik szájának langy fuvalma
jobb tán mint csillag-űr szele volna?
Jobb talán a puha széna-alom,
mint a magas égi birodalom?

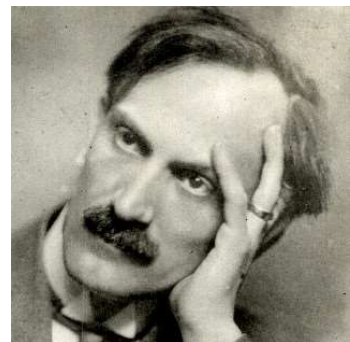
Istálló párája, jobb az neked,
mint gazdag nárdusok és kenetek?
Lábadhoz tömjén hullt és arany hullt:
kezed csak bús anyád melléért nyult...

Becsésnek láttad te e földi test
koldusruháját, hogy fölvetted ezt?
s nem vélted rossznak a zord életet?
te, kiről zengjük, hogy 'megszületett'!

Szeress hát minket is, koldusokat!
Lelkünkben gyujts pici gyertyát sokat.
Csengess éjünkön át, s csillantsd elénk
törékeny játékunkat, a reményt.

140 éve született Szentistváni **Babits Mihály** László Ákos (1883–1941) költő, író, irodalomtörténész, műfordító, egyetemi tanár, a 20. század eleji magyar irodalom jelentős alakja, a Nyugat első nemzedékének tagja.

Több egyházi szöveget fordított latinról magyarra, például a Stabat Matert – Himnusz a fájdalmas anyáról címmel.



A Szent Mihály Hírlevél a Lenti Római Katolikus Plébánia lapja.
Megjelenik kéthavonta, a páros számú hónapokban.
Szerkesztő: Balás Endre, lektor: Domonkos Dóra,
a kiadásért felel: Lendvai Zoltán János plébános.
Elérhetőség: 8960 Lenti, Templom tér 4. Telefon: +36-30/649-3600
E-mail: belvira64@gmail.com Plébániánk honlapja: lentiplebania.hu
Hírleveleink letölthetőek a honlapról: lentiplebania.hu/hirlevel
Lapunk valamennyi számát az induló számtól napjainkig az Országos Széchenyi
Könyvtár is őrzi.